

Behandelaanbod

Onderwerp	Financiële verordening 2014		
Zaaknummer	1021247	Portefeuillehouder	Ten Heuw
Belangrijkste beslissing/-besprekingspunten	<p>De financiële verordening dient elke vijf jaar geactualiseerd te worden, dit was voor het laatste in 2009. Ook het verschijnen van een Modelverordening door de VNG was een reden tot wijziging van de huidige verordening.</p> <p>De raad stelt bij verordening de uitgangspunten voor het financiële beleid, alsmede voor het financiële beheer en voor de inrichting van de financiële organisatie vast.</p> <p>Nieuw in de verordening zijn:</p> <ul style="list-style-type: none"> - De vastlegging van het niveau waarop de raad het college autoriseert tot het doen van uitgaven, namelijk het begrotingstotaal per begrotingshoofdstuk (artikel 3). Dit is conform het besluit 'Nieuwe opzet programmabegroting' (1019524). - Het voorgeschreven aantal beleidsrapportages wordt gedefinieerd als minimaal één, i.p.v. twee, dit met als achtergrond om de eerste berap te integreren in de Kadernota (artikel 5). - De verankering van de spelregels bij investeringen. Dit is conform de informerende brief van B&W 'Spelregels investeringen' (1011060) van 2 februari 2014 (artikel 9). 		
Historie	De huidige financiële verordening is van 2009, vastgesteld in de raadsvergadering van 14 april 2009 (nr. 280333). Dat raadsbesluit is voor u toegevoegd als bijlage.		

Politieke Markt	Datum			
Voorzitter	Griffiemedewerker	Zaal	Domein	Duur
Vincent Mulder		S210	Bestuur	30 minuten
Doel van de sessie	Oordeelsvormend			
Behandeladvies	De verordening is een (juridische) bundeling van voornamelijk eerder vastgesteld beleid en wettelijke voorschriften. Geadviseerd wordt te focussen op de nieuwe/aangepaste onderdelen in de verordening, zoals hierboven beschreven.			
Spreekrecht publiek	ja ☒	nee ☐	duur: max 5 minuten per spreker	

Raad	Datum	
Doel van de sessie		
Behandeladvies		
Spreekrecht publiek	nee	

RAADSBESLUIT

ZAAKNUMMER	BEHANDELEND AMBTENAAR	SECTOR	PORT. HOUDER
1021247	Bosveld, Dolf	PF-FIN	
ONDERWERP			
Financiële verordening 2014			

DE RAAD VAN DE GEMEENTE HENGELO BESLUIT:

De financiële verordening 2014 vaststellen

PUBLIEKSVRIENDELIJKE SAMENVATTING

In de financiële verordening worden verantwoordelijkheden en bevoegdheden rond begroting en verantwoording geregeld. Naar aanleiding van interne evaluatie en in verband met in- en externe ontwikkelingen is de verordening herzien en op onderdelen aangepast.

DE GEMEENTERAAD VAN HENGELO,

DATUM

De griffier

De voorzitter

RAADSADVIES

ZAAKNUMMER	BEHANDELEND AMBTENAAR	SECTOR	PORT. HOUDER
1021247	Bosveld, Dolf	PF-FIN	Ten Heuw
ONDERWERP			
Financiële verordening 2014			

PROGRAMMA/FACET-AGENDA

Niet van toepassing

AANLEIDING, DOEL EN WAT GING ER AAN VOORAF

De raad stelt bij verordening de uitgangspunten voor het financiële beleid, alsmede voor het financiële beheer en voor de inrichting van de financiële organisatie vast. Deze verordening waarborgt dat aan de eisen van rechtmatigheid, verantwoording en controle wordt voldaan. Zo luidt artikel 212 van de Gemeentewet. De financiële verordening is het laatst geactualiseerd in 2009. Naast de wenselijkheid van een vijfjaarlijkse herziening is ook het verschijnen van een Modelverordening door de VNG een reden tot wijziging van de huidige verordening.

INHOUD VAN HET VOORSTEL

De invulling van art. 212 G.w. heeft vooral betrekking op het vaststellen van de financiële kaders door de gemeenteraad. In concreto gaat het daarbij om het vaststellen van de planning & controlcyclus, de kaderstelling voor het financieel beleid en de inrichting van de financiële organisatie. In hoofdstuk II (de artikelen 2 t/m 7) wordt ingegaan op de instrumenten van de planning & controlcyclus (kadernota, beleidsbegroting, beleidsrapportage en jaarstukken). Hoofdstuk III verplicht het college de kaderstelling voor het financieel beleid, i.c. reservebeleid, investeringsbeleid en het financieringsbeleid, periodiek tegen het licht te houden en waar nodig voorstellen te doen aan de raad tot wijziging daarvan. Hoofdstuk IV bevat de gewenste lokale aanvullingen op de voorgeschreven paragrafen in beleidsbegroting en jaarverslag. Hoofdstuk V gaat tenslotte in op de administratieve organisatie.

De oude financiële verordening bevatte, evenals de nieuwe modelverordening, nog veel bepalingen, die al wettelijk geregeld zijn. In de nieuwe verordening zijn deze achterwege gelaten.

Nieuw in de verordening zijn:

- de vastlegging van het niveau waarop de raad het college autoriseert tot het doen van uitgaven, namelijk het begrotingstotaal per begrotingshoofdstuk;
- het voorgeschreven aantal beleidsrapportages wordt gedefinieerd als minimaal één, i.p.v. twee, dit met als achtergrond om de eerste berap te integreren in de Kadernota;
- de verankering van de spelregels bij investeringen.

Daarnaast zijn ter informatie ook het door het college onlangs vastgestelde treasurybesluit 2014 en de beleidsregels leningen en garanties bijgevoegd.

BESPREEK- EN BESLIJSPUNTEN

De financiële verordening 2014 vaststellen.

FINANCIËLE ASPECTEN

n.v.t.

BIJLAGE(N)

1. Financiële verordening 2014
2. Treasurybesluit Gemeente Hengelo 2014
3. Beleidsregels publieke taak leningen en garanties Gemeente Hengelo 2014

Dit raadsadvies is vastgesteld door het college van B & W van Hengelo.

Sector: PF

Nr.: 1021247

De raad van de gemeente Hengelo;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van , nr 1021219;

b e s l u i t :

vast te stellen de volgende

Verordening op het financiële beleid en beheer
van de gemeente Hengelo

Hoofdstuk I	Definities
Artikel 1	Definities
Hoofdstuk II	Begroting en Verantwoording
Artikel 2	Kadernota
Artikel 3	Beleidsbegroting
Artikel 4	Uitvoering begroting
Artikel 5	Beleidsrapportages
Artikel 6	Jaarstukken
Artikel 7	Planning
Hoofdstuk III	Kaderstelling
Artikel 8	Reserves en Voorzieningen
Artikel 9	Waardering & afschrijving vaste activa
Artikel 10	Financieringsfunctie/treasuryfunctie
Hoofdstuk IV	Paragrafen in begroting en jaarstukken
Artikel 11	Paragrafen
Hoofdstuk V	Administratieve organisatie
Artikel 12	(financiële) administratie
Artikel 13	(financiële) organisatie
Artikel 14	Interne controle
Hoofdstuk VI	Slotbepalingen
Artikel 15	Inwerkingtreding
Artikel 16	Citeertitel

Hoofdstuk I Definities

Artikel 1 – Definities

In deze verordening wordt verstaan onder:

- a. Administratie: het systematisch verzamelen, vastleggen, verwerken en verstrekken van informatie ten behoeve van het besturen, het functioneren en het beheersen van (onderdelen van) de organisatie van de gemeente Hengelo en ten behoeve van de verantwoording die daarover moet worden afgelegd.
- b. Financiële administratie: de financiële administratie is een onderdeel van de administratie en omvat het systematisch maken en verwerken van aantekeningen betreffende de financiële gegevens van (onderdelen van) de organisatie van de gemeente Hengelo, teneinde te komen tot een goed inzicht in:
 - de financieel-economische positie;
 - het financieel beheer;
 - de uitvoering van de begroting;
 - het afwikkelen van vorderingen en schulden;
 - het afleggen van rekening en verantwoording.
- c. Administratieve organisatie: het stelsel van organisatorische maatregelen gericht op het tot stand brengen en het in stand houden van de goede werking van de bestuurlijke en ambtelijke informatieverzorging ten behoeve van de verantwoordelijke leiding.
- d. Financieel beheer: het uitoefenen van bestuur en toezicht op het beheer van middelen en het uitoefenen van rechten van de gemeente Hengelo.
- e. Rechtmatigheid: het in overeenstemming zijn met geldende wet- en regelgeving, waaronder gemeentelijke verordeningen en raadsbesluiten
- f. Doelmatigheid: de mate waarin de gewenste prestaties worden gerealiseerd met een zo beperkt mogelijke inzet van middelen.
- g. Doeltreffendheid: de mate waarin met de geleverde prestaties de beoogde maatschappelijke effecten worden bereikt.
- h. Kadernota: een document waarmee op hoofdlijnen de beleidsmatige en financiële keuzes worden gemaakt door de gemeenteraad. Deze worden vervolgens verwerkt in de beleidsbegroting.
- i. Beleidsbegroting: de stukken als bedoeld in artikel 189 van de Gemeentewet.
- j. Productenraming: de stukken als bedoeld in artikel 66 van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten.
- k. Jaarstukken: de stukken als bedoeld in artikel 197 van de Gemeentewet.

Hoofdstuk II Begroting en Verantwoording

Artikel 2 – Kadernota

1. Jaarlijks wordt in het voorjaar door het college een *Kadernota of Kaderbrief* aangeboden aan de raad. De belangrijkste elementen erin zijn een actueel financieel meerjarenbeeld, voorstellen voor nieuw beleid en voorstellen voor bezuinigingen.
2. Het college doet in de Kadernota tevens voorstellen aan de raad over de in acht te nemen financieel beleidsmatige kaders bij de voorbereiding van de beleidsbegroting. Daarbij wordt in ieder geval ingegaan op de systematiek ter bepaling van uitzettings- en rentepercentages.

Artikel 3 – Beleidsbegroting

1. De beleidsbegroting is ingedeeld in door de raad aangewezen begrotingshoofdstukken en bevat per hoofdstuk de beleidsdoelstellingen en maatschappelijke effecten die worden nagestreefd, alsmede de middelen die daarvoor beschikbaar

zijn, één en ander zo mogelijk uitgedrukt in relevante prestatiecijfers en kengetallen.

2. Met het vaststellen van de begroting autoriseert de raad het college tot het doen van uitgaven per begrotingshoofdstuk tot de bedragen van het overzicht van baten en lasten voor het betreffende begrotingsjaar.
3. Het college draagt er zorg voor, dat al het beleid waartoe de raad heeft besloten in de beleidsbegroting is opgenomen.
4. De beleidsbegroting bevat voorstellen voor tarieven van de lokale heffingen.
5. Wijzigingen in de toedeling van producten aan de begrotingshoofdstukken worden in de beleidsbegroting c.q. in de Beleidsrapportages expliciet vermeld en gemotiveerd.
6. In de beleidsbegroting wordt een bedrag voor kleine opties beleidsintensiveringen opgenomen.

Artikel 4 - Uitvoering begroting

1. Het college draagt zorg voor regels die bewerkstelligen dat de uitvoering van de Beleidsbegroting rechtmatig, doelmatig en doeltreffend verloopt.
2. Het college draagt er zorg voor dat:
 - a. de uit te voeren activiteiten en te leveren prestaties worden gerealiseerd conform de beleidsbegroting (inclusief de vastgestelde begrotingswijzigingen);
 - b. de lasten en baten per hoofdstuk eenduidig worden toegedeeld aan de producten.
3. Het college kan besluiten tot het doen van eenmalige niet begrote uitgaven die onvoorzien zijn en brengt deze ten laste van de post onvoorzien. Het college informeert de raad daarover.
4. Het college kan besluiten tot het doen van structurele, niet begrote uitgaven tot een in de beleidsbegroting op te nemen bedrag per voorstel en brengt deze ten laste van de in artikel 3 lid 6 genoemde begrotingspost. Het college informeert de raad daarover.

Artikel 5 - Beleidsrapportage

1. Het college rapporteert tenminste één keer per jaar over de realisatie van de beleidsbegroting aan de raad.
2. De Beleidsrapportage bevat een rapportage op afwijkingen voor wat betreft de ontwikkeling van lasten, baten en investeringen.
3. Het college doet, gelet op art. 4 lid 2 van deze verordening, bij de Beleidsrapportage de raad een voorstel tot wijziging van de beleidsbegroting.
4. Het college neemt in de Beleidsrapportage een overzicht op van de besluiten als bedoeld in art. 4 lid 3 en 4.

Artikel 6 - Jaarstukken

1. De jaarstukken bevatten een verslag van het college en vormen de verantwoording van (de doelmatigheid van) het financieel beleid en beheer, per begrotingshoofdstuk de maatschappelijke effecten, activiteiten en prestaties die in het verslagjaar zijn gerealiseerd, alsmede de middelen die daarvoor zijn ingezet, mede in relatie tot de voornemens uit de beleidsbegroting.
2. De indeling van de jaarstukken is identiek aan de indeling van de beleidsbegroting.

Artikel 7 – Planning

Het college stelt jaarlijks een planning op voor de behandeling van de nota als bedoeld in artikel 2 van deze verordening, de beleidsbegroting, de nota inzake tarieven van belastingen en heffingen, de Beleidsrapportages en de Jaarstukken in de vergaderingen van de raad.

Hoofdstuk III Kaderstelling

Artikel 8 - Reserves en Voorzieningen

1. Het college legt minimaal eens per vijf jaar (een herijking van) beleidsregels inzake reserves en voorzieningen ter vaststelling voor aan de raad.
2. De beleidsbegroting en de jaarstukken bevatten een samenvattend overzicht van de reserves en voorzieningen en van de mutaties daarin.

Artikel 9 - Investerings

1. Het college stelt minimaal eens per vijf jaar (een herijking van) beleidsregels inzake investeringen vast en stelt de raad hiervan in kennis.
2. Het college legt minimaal eens per vijf jaar (een herijking van) beleidsregels inzake afschrijving en waardering van activa ter vaststelling voor aan de raad. Daarin is opgenomen:
 - de duur van de afschrijving naar soort, die is vastgelegd in de afschrijvings-tabel;
 - de wijze van afschrijven.

Artikel 10 - Financieringsfunctie / treasuryfunctie

1. Het college draagt bij de uitoefening van de treasuryfunctie zorg voor:
 - a. het aantrekken van voldoende financiële middelen en het uitzetten van overtollige gelden om de begrotingshoofdstukken binnen de door de raad vastgestelde kaders van de begroting uit te kunnen voeren;
 - b. het verzekeren van een duurzame toegang tot financiële markten tegen acceptabele condities;
 - c. het beheersen van de risico's verbonden aan de treasuryfunctie zoals renterisico's, koersrisico's, liquiditeitsrisico's en kredietrisico's;
2. Het college stelt regels op ter uitvoering van het gestelde onder lid 1 en legt deze regels, alsmede de regels voor taken en bevoegdheden, de verantwoordingsrelaties en de bijbehorende informatievoorziening vast in een treasurybesluit. Het college zendt het besluit ter kennisgeving aan de raad.
3. Het college evalueert de bepalingen inzake de treasuryfunctie minimaal één keer per vijf jaar en doet van het resultaat daarvan melding aan de raad.

Hoofdstuk IV Paragrafen in begroting en jaarstukken

Artikel 11 – Paragrafen

In aanvulling op titel 2.3, artikel 10 tot en met 16 van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) wordt bepaald:

A. Paragraaf Lokale heffingen

Het college draagt er zorg voor dat er een actueel overzicht is van de tarieven, heffingen, prijzen en kosten per verstrekte dienst bij de aanvang van het begrotingsjaar.

B. Paragraaf Risico's en Weerstandsvermogen

Het college geeft in de paragraaf risico's en weerstandsvermogen in de beleidsbegroting en in de jaarstukken inzicht in de risico's van materieel belang en stelt hiertoe een risico-inventarisatie op. Deze inventarisatie geeft inzicht in de omvang van de risico's en de kans dat risico's zich voordoen.

1. In de Beleidsrapportage wordt de ontwikkeling van de risico's ten opzichte van de laatste rapportage vermeld.
2. De risico-inventarisatie wordt geconfronteerd met het aanwezige weerstandscapaciteit, zodat inzicht ontstaat in hoeverre schaden en verliezen als gevolg van de risico's met het weerstandsvermogen kunnen worden opgevangen.

C. Paragraaf Onderhoud Kapitaalgoederen

1. Het college legt minimaal eens per vijf jaar een nota "Onderhoud van kapitaalgoederen" ter vaststelling voor aan de raad. Daarin is opgenomen:
 - a. het beoogde kwaliteitsniveau voor de inrichting en onderhoud van de kapitaalgoederen als genoemd in lid 2 van dit artikel;
 - b. het meerjarig financieel kader waarbinnen het onderhoud aan de kapitaalgoederen gerealiseerd wordt, alsmede de relatie met de hoofdstukken in de beleidsbegroting.
2. Bij de beleidsbegroting en de jaarstukken doet het college in de paragraaf onderhoud kapitaalgoederen verslag over de planning en de voortgang van het onderhoud aan openbaar groen, water, wegen, kunstwerken, straatmeubilair, riolering en gebouwen.

D. Paragraaf Financiering

Bij de beleidsbegroting, respectievelijk de jaarstukken doet het college in de paragraaf financiering verslag o.a. over:

1. de kasgeldlimiet (beleidsbegroting en jaarstukken);
2. de renterisiconorm (beleidsbegroting en jaarstukken);

E. Paragraaf Bedrijfsvoering

In de paragraaf bedrijfsvoering van de beleidsbegroting en de jaarstukken wordt in ieder geval ingegaan op het te voeren c.q. gevoerde beleid inzake personeel, organisatie, informatievoorziening en automatisering, planning & control, inkoop en aanbesteding en huisvesting van het gemeentelijk apparaat.

F. Paragraaf Verbonden Partijen

In de beleidsbegroting en de jaarstukken wordt in de paragraaf verbonden partijen ingegaan op nieuwe participaties, het beëindigen van bestaande participaties, het wijzigen van bestaande belangen en het aanwezig zijn van problemen bij bestaande participaties. Van elk van de verbonden partijen wordt bij de beleidsbegroting en de jaarstukken een opgave verstrekt van:

- a. het openbaar belang
- b. het financieel belang en de zeggenschap.

G. Paragraaf Grondbeleid

1. Minimaal een keer per vijf jaar legt het college een nota "Grondbeleid" ter vaststelling voor aan de raad. Daarin is opgenomen de strategische visie op het grondbeleid van de gemeente in relatie met de hoofdstukken in de beleidsbegroting.
2. Het college legt jaarlijks de herziening grondexploitaties voor ter vaststelling aan de raad. Daarin wordt aandacht besteed aan te ontwikkelen en in ontwikkeling genomen projecten, aan de voorraadverwerving en uitgifte van gronden, aan de nog te besteden kosten en de dekking daarvan en aan de relatie met de hoofdstukken in de beleidsbegroting.

3. In de paragraaf grondbeleid in de beleidsbegroting en de jaarstukken wordt ingegaan op de uitvoering van het grondbeleid en de financiële ontwikkelingen zoals de financiële positie van het grondbedrijf en de winst / verlies verwachtingen en de verwerving en uitgifte van gronden.

H. Paragraaf Investerings

De paragraaf Investerings geeft op hoofdlijnen inzicht in

1. de planning en realisatie van voorgenomen investeringen;
2. de omvang en planning van de met de investeringen verband houdende kapitaallasten;
3. de relatie tussen de voorgenomen investeringen en de vastgestelde kredieten;
4. de financiële relatie tussen investeringen, kapitaallasten en de beleidsbegroting

Hoofdstuk V administratieve organisatie

Artikel 12

(financiële) administratie

Het college draagt zorg voor een zodanige inrichting en werking van de (financiële) administratie, dat deze de grondslag is voor:

- o het verstrekken van informatie aan de raad over de financiële positie van de gemeente;
- o het afleggen van verantwoording aan de raad over de rechtmatigheid, doeltreffendheid en doelmatigheid van het gevoerde beleid.
- o het verstrekken van informatie aan de Europese Unie, het Rijk, de Provincie, alsmede aan andere instellingen die specifieke verantwoordingsplichten opleggen aan gemeenten.

Artikel 13

(financiële) organisatie

1. Het college draagt zorg voor een adequate scheiding van functies en taken, alsmede voor een adequate mandatering van verantwoordelijkheden en bevoegdheden, zodanig dat de rechtmatigheid van (financiële) beheershandelingen en de betrouwbaarheid van de verstrekte (financiële) informatie geborgd worden.
2. Het college draagt zorg voor een eenduidige indeling van de gemeentelijke financiële organisatie.

Artikel 14

Interne controle

3. Het college draagt zorg voor systematische interne controle van de getrouwheid (de juistheid, volledigheid en tijdigheid) van de (bestuurlijke) informatievoorziening en van de rechtmatigheid van de beheershandelingen en legt deze vast in interne controleprogramma's.
4. Bij afwijkingen neemt het college maatregelen tot herstel.
5. Het college informeert de raad over gebleken gebreken in de bestuurlijke informatievoorziening van materieel belang, alsmede van de genomen maatregelen tot herstel.

Hoofdstuk VI Slotbepalingen

Artikel 15

Inwerkingtreding

Deze verordening treedt in werking per

Artikel 16

Citeertitel

Deze verordening kan worden aangehaald onder de naam "Financiële verordening gemeente Hengelo".

Deze verordening is vastgesteld door de raad der gemeente Hengelo in zijn openbare vergadering van,

Toelichting op de verordening:

"De raad stelt bij verordening de uitgangspunten voor het financiële beleid, alsmede voor het financiële beheer en voor de inrichting van de financiële organisatie vast. Deze verordening waarborgt dat aan de eisen van rechtmatigheid, verantwoording en controle wordt voldaan." Zo luidt artikel 212 van de Gemeentewet. De financiële verordening is het laatst geactualiseerd in 2009. De invulling van art. 212 G.w. heeft vooral betrekking op het vaststellen van de financiële kaders door de gemeenteraad. In concreto gaat het daarbij om het vaststellen van de planning & control-cyclus, de kaderstelling voor het financieel beleid en de inrichting van de financiële organisatie. In hoofdstuk II (de artikelen 2 t/m 7) wordt ingegaan op de instrumenten van de planning & control-cyclus (kadernota, beleidsbegroting, beleidsrapportage en jaarstukken). Hoofdstuk III verplicht het college de kaderstelling voor het financieel beleid, i.c.reservebeleid, investeringsbeleid en het financieringsbeleid, periodiek tegen het licht te houden en waar nodig voorstellen te doen aan de raad tot wijziging daarvan. Hoofdstuk IV bevat de gewenste lokale aanvullingen op de voorgescreven paragrafen in beleidsbegroting en jaarverslag. Hoofdstuk V gaat tenslotte in op de administratieve organisatie.

De oude financiële verordening bevatte, evenals de nieuwe modelverordening, nog veel bepalingen, die al wettelijk geregeld zijn. In de nieuwe verordening zijn deze achterwege gelaten.

Nieuw in de verordening zijn:

- de vastlegging van het niveau waarop de raad het college autoriseert tot het doen van uitgaven, namelijk de begrotingstotalen per begrotingshoofdstuk/programma;
- het voorgeschreven aantal beleidsrapportages wordt gedefinieerd als minimaal één, i.p.v. twee, dit met als achtergrond om de eerste berap te integreren in de Kadernota;
- de verankering van de spelregels bij investeringen.

Beleidsregels publieke taak leningen en garanties gemeente Hengelo 2014:

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Hengelo;

Gelet op artikel 160 lid 1 sub e en artikel 169 lid 4 van de Gemeentewet;

Gelet op de Wet Financiering Decentrale Overheden, de Regeling Uitzettingen en Derivaten Decentrale Overheden van 3 april 2009, het Treasurybesluit van de gemeente Hengelo, de Handreiking Treasury 2011 van het Ministerie van BZK en artikel 10 van de Financiële Beheersverordening gemeente Hengelo 2009;

Overwegende dat openbare lichamen uitsluitend ten behoeve van de publieke taak geldleningen en garanties voor geldleningen kunnen verstrekken;

Besluit

Vast te stellen de navolgende

Beleidsregels voor leningen en garanties, voor zover deze worden verstrekt uit hoofde van de publieke taak door de gemeente Hengelo

Artikel 1 Begripsbepalingen

- a. Lening: een geldbedrag dat door de gemeente Hengelo kan worden verstrekt in de vorm van een hypothecaire lening of in de vorm van een onderhandse lening (afhankelijk van de gestelde zekerheden) voor roerende en onroerende zaken;
- b. Garantie: een borgstelling van de gemeente ten behoeve van een door de aanvrager bij een financiële instelling aan te trekken geldlening en de daaruit voortvloeiende verplichtingen;
- c. Financiële instelling: instellingen zoals banken, pensioenfondsen, leasemaatschappijen en waarborgfondsen die hypothecaire leningen, onderhandse leningen, kredieten, garanties en borgstellingen of financial lease kunnen verstrekken;
- d. College: het college van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Hengelo.

Artikel 2 Leningen

De gemeente Hengelo verstrekt, met uitzondering van leningen t.b.v. de sociale woningbouw, géén leningen en garanties aan derden.

Artikel 3 Uitzonderingen

1. Op de hoofdregel in artikel 2 kunnen in bijzondere gevallen uitzonderingen worden gemaakt.
2. In het geval dat een uitzondering wordt gemaakt zijn in ieder geval de volgende voorwaarden verbonden:
 1. Leningen en garanties worden slechts verstrekt aan gemeentelijke BV's en aan maatschappelijke organisaties op het gebied van onderwijs, volkshuisvesting, kunst en cultuur, sport, welzijn, zorg en opvang, maatschappelijke dienstverlening en volksgezondheid, die bijdragen aan de maatschappelijke doelen van de gemeente Hengelo;
 2. De organisaties, anders dan gemeentelijke BV's, mogen geen winstoogmerk hebben;
 3. De organisaties mogen geen besloten karakter en geen partijpolitieke of religieuze doelstelling hebben;
 4. De organisaties dienen volledige rechtspersoonlijkheid te bezitten;
 5. De organisaties moeten in de gemeente Hengelo zijn gevestigd en vrijwel uitsluitend (voor minimaal 80%) de gemeente Hengelo als werkgebied hebben;

6. De organisaties moeten ten minste drie jaar lang een jaarlijkse gemeentelijke bijdrage hebben ontvangen zodat reeds sprake is van een duurzame financiële relatie met de gemeente.

Indien er wordt afgeweken van artikel 2 en er een uitzondering wordt gemaakt zijn in ieder geval de volgende voorwaarden van toepassing:

Artikel 4 Inhoudelijke voorwaarden

1. De te financieren zaken moeten aantoonbaar nodig zijn voor de uitvoering van een publieke taak in de gemeente Hengelo. Dat wil zeggen dat ze moeten passen binnen en bijdragen aan het gemeentelijk beleid én het openbaar belang. Tevens moet met de financiering een voor de gemeente relevant maatschappelijk doel worden gediend. Het gemeentelijk beleid is vastgelegd in de begroting en de daarop volgende begrotingswijzigingen, en de vigerende beleidsplannen;
2. De te financieren zaken moeten voorts essentieel zijn voor het voortbestaan of het in voldoende mate kunnen functioneren van de aanvrager (functionaliteitscriterium);
3. De te financieren zaken moeten in overwegende mate ten goede komen van de inwoners van de gemeente Hengelo;
4. De zaken zijn zonder gemeentelijke lening dan wel garantie niet te realiseren. Eerst dienen zelfwerkzaamheid, eigen middelen, subsidiegelden en sponsorbijdragen, etc. door de aanvrager te worden benut (vangnetcriterium);
5. Een lening dan wel een garantie wordt niet verstrekt indien onvoldoende zekerheid geboden wordt voor verhaal van rente en aflossing van de te verstrekken lening. Dat betekent dat in dat geval de te financieren zaak een onroerende zaak is, een recht van eerste hypotheek wordt verleend en voor roerende zaken een pandrecht wordt verleend;
6. In beginsel wordt gekozen voor een garantstelling indien bij uitzondering wordt besloten steun te geven bij de financiering. Bij de garantstelling wordt een marktconforme borgstellingsprovisie bedongen.

Artikel 5 Financiële voorwaarden

1. Een rentevoordeel ten opzichte van een financiële instelling is onvoldoende reden voor verstrekking van een lening door de gemeente;
2. Verzoeken om leningen en/of garantstellingen worden in ieder geval geweigerd indien de betreffende lening zonder onoverkomelijke bezwaren voor de aanvrager door een financiële instelling kan worden verleend. Onder onoverkomelijke bezwaren wordt onder meer verstaan een geoffreerd rentepercentage door een financiële instelling dat meer dan 2% hoger ligt dan een tarief dat de gemeente Hengelo op hetzelfde moment in rekening wordt gebracht voor een gelijksoortige lening, zonder dat sprake is van een gemeentegarantie;
3. De financiële positie en de (meerjaren)begroting van de aanvrager moeten zodanig zijn dat rente en aflossing aantoonbaar betaald kunnen blijven worden;
4. Geen lening of garantstelling is mogelijk indien een beroep kan worden gedaan op een voorziening in de vorm van een (nationaal) waarborgfonds. De gemeente heeft in dat geval vaak wel een achtervangfunctie. Dit geldt niet voor het Waarborgfonds Sociale Woningbouw;

5. Indien wordt afgeweken van artikel 2 geldt specifiek voor sport dat wordt samengewerkt met de Stichting Waarborgfonds Sport (SWS). Zonder medewerking van dit fonds wordt in principe geen lening of borgstelling door de gemeente verstrekt. De SWS biedt naast een borgstelling van 50% ook aanvullende toetsing zoals een sporttechnische keuring en een jaarlijkse controle van begroting en jaarrekening. De eisen die het SWS stelt aan een borgstelling worden ook door de gemeente gehanteerd;
6. Een aanvraag voor een lening of garantstelling voor een bedrag lager dan € 20.000,- wordt niet in behandeling genomen.

Artikel 6 De aanvraag

1. Aanvragen moeten vóór het aangaan van verplichtingen met betrekking tot de gevraagde lening volledig en schriftelijk worden ingediend bij het college, voorzien van NAW-gegevens en schriftelijk ondertekend door de aanvrager;
2. Aanvragen moeten zijn voorzien van:
 - a. een exemplaar van de statuten;
 - b. een opgave van de samenstelling van het dagelijks bestuur;
 - c. tekeningen en een technische omschrijving als de gemeentelijke lening of garantstelling de aankoop of verbouwing van een onroerende zaak betreft;
 - d. een document waaruit blijkt dat het onderpand vrij is van hypotheek (of van pand wanneer het om roerende zaken gaat);
 - e. de laatst WOZ-waarde voor het onderpand wanneer het om een bestaande onroerende zaak gaat;
 - f. de jaarrekeningen van de laatste twee boekjaren;
 - g. een balans van twee achtereenvolgende jaarultimi;
 - h. een exploitatiebegroting waarin rente en aflossing van de geldlening zijn verwerkt voor de komende 4 jaren;
 - i. een gespecificeerde opstelling van de wijze van financiering van de voorgenomen investering;als het een aanvraag voor een gemeentegarantie is moet deze ook zijn voorzien van de concept-leningovereenkomst met de beoogde financiële instelling.
3. Afgezien van het bepaalde in artikel 2 wordt een verzoek om een lening of een garantstelling in ieder geval afgewezen indien de gemeente niet de zekerheid heeft dat:
 - a. de investeringen daadwerkelijk zullen plaatsvinden;
 - b. de aanvrager zal voldoen aan de aan de lening of garantiestelling verbonden verplichtingen;
 - c. aan de betalingsverplichting van rente en aflossing naar behoren zal worden voldaan;
 - d. de aanvrager in het kader van de aanvraag juiste en volledige gegevens heeft verstrekt;

Artikel 7 Overige bepalingen

De gemeente loopt risico bij het uitzetten van financiële middelen. Teneinde deze te beperken zullen voorwaarden worden verbonden aan deze uitzettingen. Dat betekent dat:

1. De hoogte van het in rekening te brengen rentepercentage is gebaseerd op de rente die de gemeente betaalt voor een vergelijkbare lening op de dag van het collegebesluit tot verstrekking van de geldlening, verhoogd met een risico-opslag van minimaal 1%, afhankelijk van het risico dat de gemeente loopt. De risico-opslag wordt bepaald aan de hand van de opslagen, zoals deze zijn opgenomen in de Handreiking Treasury 2011 van het Ministerie van BZK. Kosten voor verstrekking van de geldlening en notariskosten zijn voor rekening van de aanvrager;

2. Voor verzoeken om leningen van Hengelose woningstichtingen die zijn bestemd voor (her-) financiering van sociale woningbouw geldt een afwijkende risico-opslag;
3. De looptijd van de lening moet zijn afgestemd op de te verwachten technische levensduur (dan wel economische levensduur als deze korter is) van de activa waarvoor de lening wordt gebruikt;
4. De aanvrager moet instemmen met een aantal voorwaarden zoals voorafgaande toestemming van de gemeente voor een aantal juridische handelingen zoals statutenwijziging, wijziging bestemming van het onderpand en vervreemding van het onderpand door de aanvrager gedurende de periode van de overeenkomst;
5. De aanvrager heeft een instandhoudings- en onderhoudsverplichting van het onderpand. De aanvrager verplicht zich daarom tot het afsluiten van opstal- en inboedelverzekeringen en het in goede staat houden van het onderpand gedurende de gehele looptijd van de lening of garantie, zulks ter beoordeling van de gemeente;
6. De gemeente verstrekt of garandeert in beginsel alleen lineaire en annuïtaire leningen;
7. Gedurende de looptijd vindt een volledige aflossing plaats van de geldlening;
8. De aanvrager verstrekt uit eigener beweging inlichtingen aan het college in de vorm van een exploitatiebegroting (minimaal één maand voor aanvang van het begrotingsjaar) en een financieel verslag (maximaal 3 maanden na het einde van het begrotingsjaar), die nodig zijn voor de beoordeling van het financiële beheer van de aanvrager.

Artikel 8 Beslissingsbevoegdheid

Alle te verstrekken of te garanderen geldleningen, met uitzondering van geldleningen die verstrekt worden t.b.v. sociale woningbouw als bedoeld in artikel 7 lid 2 vergen steeds een raadsbesluit.

Artikel 9 Inwerkingtreding

De beleidsregels treden in werking op de dag na publicatie in de gemeentelijke advertentie.

Burgemeester en wethouders van Hengelo,
de secretaris, de burgemeester,

RAADSBSLUIT

REGISTRATIEN	BEHANDELEND AMBTENAAR	SECTOR	PORTEFEUILLEHOUDER
280333	Rob Hofman	FBV	EI
ONDERWERP			
Wijziging financiële beheerverordening			

DE RAAD VAN DE GEMEENTE HENGELO, GELEZEN HET VOORSTEL VAN BURGEMEESTER EN WETHOUDERS, BESLUIT:

vast te stellen de volgende

Verordening op het financiële beleid en beheer
van de gemeente Hengelo

Hoofdstuk I	Definities
Artikel 1	Definities
Hoofdstuk II	Begroting en Verantwoording
Artikel 2	Perspectiefnota
Artikel 3	De Beleidsbegroting
Artikel 3	Programma 's
Artikel 4	Uitvoering begroting
Artikel 5	Beleidsrapportages
Artikel 6	De jaarstukken
Artikel 7	Planning
Hoofdstuk III	Kaderstellingen
Artikel 8	Reserves en Voorzieningen
Artikel 9	Waardering & afschrijving vaste activa
Artikel 10	Financieringsfunctie/ treasury
Hoofdstuk IV	Paragrafen in begroting en jaarstukken
Artikel 11	Paragrafen
Hoofdstuk V	De administratieve organisatie
Artikel 12	De (financiële) administratie
Artikel 13	De (financiële) organisatie
Artikel 14	Interne controle
Hoofdstuk VI	Slotbepalingen
Artikel 15	Inwerkingtreding
Artikel 16	Citeertitel

Hoofdstuk I Definities

Artikel 1
Definities

In deze verordening wordt verstaan onder:

- a. Administratie: het systematisch verzamelen, vastleggen, verwerken en verstrekken van informatie ten behoeve van het besturen, het functioneren en het beheersen van (onderdelen van) de organisatie van de gemeente Hengelo en ten behoeve van de verantwoording die daarover moet

worden afgelegd.

- b. Financiële administratie: de financiële administratie is een onderdeel van de administratie en omvat het systematisch maken en verwerken van aantekeningen betreffende de financiële gegevens van (onderdelen van) de organisatie van de gemeente Hengelo, teneinde te komen tot een goed inzicht in:
 - o de financieel-economische positie;
 - o het financieel beheer;
 - o de uitvoering van de begroting;
 - o het afwickelen van vorderingen en schulden;
 - o het afleggen van rekening en verantwoording.
- c. Administratieve organisatie: het stelsel van organisatorische maatregelen gericht op het tot stand brengen en het in stand houden van de goede werking van de bestuurlijke en ambtelijke informatieverzorging ten behoeve van de verantwoordelijke leiding.
- d. Financieel beheer: het uitoefenen van bestuur en toezicht op het beheer van middelen en het uitoefenen van rechten van de gemeente Hengelo.
- e. Rechtmatigheid: het in overeenstemming zijn met geldende wet- en regelgeving, waaronder gemeentelijke verordeningen en raadsbesluiten
- f. Doelmatigheid: de mate waarin de gewenste prestaties worden gerealiseerd met een zo beperkt mogelijke inzet van middelen.
- g. Doeltreffendheid: de mate waarin met de geleverde prestaties de beoogde maatschappelijke effecten worden bereikt.
- h. Perspectiefnota: een document waarmee op hoofdlijnen de beleidsmatige en financiële keuzes worden gemaakt door de gemeenteraad. Deze worden vervolgens verwerkt in de Beleidsbegroting.
- i. Beleidsbegroting: de stukken als bedoeld in artikel 189 van de Gemeentewet.
- j. Productenraming: de stukken als bedoeld in artikel 66 van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten.
- k. Jaarstukken: de stukken als bedoeld in artikel 197 van de Gemeentewet.

Hoofdstuk II Begroting en Verantwoording

Artikel 2

Perspectiefnota

1. Jaarlijks wordt in het voorjaar door het college een *Perspectiefnota* aangeboden aan de raad. De belangrijkste elementen erin zijn een actueel financieel meerjarenbeeld, voorstellen voor nieuw beleid en voorstellen voor bezuinigingen.
2. Het college doet in de *Perspectiefnota* voorstellen aan de raad over de in acht te nemen financieel beleidsmatige kaders bij de voorbereiding van de Beleidsbegroting. Daarbij wordt in ieder geval ingegaan op de systematiek ter bepaling van uitzettings- en rentepercentages.

3. Daarnaast bevat de Perspectiefnota een afwijkingenrapportage met de stand van zaken van de uitvoering van het lopende jaar zoals bedoeld in artikel 5 lid 2.

Artikel 2a

De Beleidsbegroting

1. Jaarlijks wordt door het college het ontwerp van de Beleidsbegroting aangeboden aan de raad. Deze Beleidsbegroting gaat vergezeld van de meerjarenraming voor de op het begrotingsjaar volgende drie jaren.
2. De Beleidsbegroting is ingedeeld in door de raad aangewezen programma's en bevat per programma de beleidsdoelstellingen en maatschappelijke effecten die worden nagestreefd, alsmede de middelen die daarvoor beschikbaar zijn, één en ander zo mogelijk uitgedrukt in relevante prestatiecijfers en kengetallen.
3. Het college draagt er zorg voor, dat al het beleid waartoe de raad heeft besloten bij de Perspectiefnota en anderzijds, in de Beleidsbegroting is opgenomen.
4. De Beleidsbegroting bevat voorstellen voor tarieven van de lokale belastingen.

Artikel 3

Programma's

1. De raad stelt per programma vast:
 - o de beoogde maatschappelijke effecten en doelstellingen van beleid
 - o de daartoe uit te voeren activiteiten en te leveren prestaties
 - o de daartoe beschikbare financiële middelen

De raad stelt, op voorstel van het college, per programma de geraamde lasten, de baten, het saldo tussen lasten en baten, de investeringen en de dotaties en onttrekkingen aan reserves vast. Binnen deze raming stelt de raad specifiek vast de lasten en baten van nieuw beleid, de lasten en baten van ombuigingen, alsmede de lasten en baten van uitbreidingsinvesteringen. De raad stelt met de Beleidsbegroting c.q. de wijzigingen daarop de investeringskredieten vast.

1. Bij de Beleidsbegroting wordt een overzicht gegeven van de producten die in de verschillende programma's zijn opgenomen.
2. Wijzigingen in de toedeling van producten aan de programma's worden in de Beleidsbegroting c.q. in de Beleidsrapportages expliciet vermeld en gemotiveerd.
3. In de Beleidsbegroting wordt ingevolge art. 194 van de Gemeentewet een bedrag voor onvoorziene uitgaven opgenomen. Dit bedrag wordt opgenomen in één door de raad daartoe aan te wijzen programma.
4. In de Beleidsbegroting wordt een bedrag voor kleine opties beleidsintensivering opgenomen. Dit bedrag wordt opgenomen in één door de raad daartoe aan te wijzen programma.

Artikel 4 Uitvoering begroting

1. Het college draagt zorg voor regels die bewerkstelligen dat de uitvoering van de Beleidsbegroting rechtmatig, doelmatig en doeltreffend verloopt.
2. Het college draagt er zorg voor dat:
 - a. de uit te voeren activiteiten en te leveren prestaties worden gerealiseerd conform de (gewijzigde) Beleidsbegroting;
 - b. de lasten per programma niet worden overschreden dan na een wijziging van de Beleidsbegroting;
 - c. de baten per programma niet worden onderschreden dan na een wijziging van de Beleidsbegroting;
 - d. de lasten en baten per programma eenduidig worden toegeedeeld aan de producten.
3. Het college kan besluiten tot het doen van eenmalige niet begrote uitgaven die onvoorzien zijn en brengt deze ten laste van de in artikel 3 lid 3 van deze verordening genoemde begrotingspost. Het college informeert de raad van zo een besluit.
4. Het college kan besluiten tot het doen van structurele, niet begrote uitgaven tot een in de Beleidsbegroting op te nemen bedrag per voorstel en brengt deze ten laste van de in artikel 3 lid 4 genoemde begrotingspost. Het college informeert de raad van zo een besluit.

Artikel 5 Beleidsrapportages

1. Het college rapporteert twee maal per jaar over de realisatie van de Beleidsbegroting aan de raad met Beleidsrapportages. De eerste beleidsrapportage is opgenomen in de Perspectiefnota als bedoeld in artikel 2.
2. De Beleidsrapportages bevatten een rapportage op afwijkingen voor wat betreft de ontwikkeling van lasten, baten en investeringen.
3. Het college doet, gelet op art. 4 lid 2 sub abc van deze verordening, bij de Beleidsrapportages de raad een voorstel tot wijziging van de Beleidsbegroting.
4. Het college neemt in de Beleidsrapportages op een overzicht van de besluiten als bedoeld in art. 4 lid 3 en 4, alsmede van de maatregelen als bedoeld in art. 14 lid 2 van deze verordening.

Artikel 6 De jaarstukken

1. Jaarlijks worden door het college de jaarstukken aangeboden aan de gemeenteraad.
2. De jaarstukken bevatten een verslag van het college en vormen de verantwoording van (de doelmatigheid van) het financieel beleid en beheer, per programma de maatschappelijke effecten, activiteiten en prestaties die in het verslagjaar zijn gerealiseerd, alsmede de middelen die daarvoor

zijn ingezet, mede in relatie tot de voornemens uit de Beleidsbegroting.

Artikel 7 Planning

1. Het college stelt jaarlijks een planning op voor de behandeling van de nota als bedoeld in artikel 2 lid 2 van deze verordening, de Beleidsbegroting, de nota inzake tarieven van belastingen en heffingen, de Beleidsrapportages en de Jaarstukken in de vergaderingen van de raad.

Hoofdstuk III Kaderstellingen

Artikel 8 Reserves en Voorzieningen

1. Het college legt minimaal eens per vijf jaar (een herijking van) beleidsregels inzake reserves en voorzieningen ter vaststelling voor aan de raad. Daarin zijn bepalingen opgenomen over:
 - o de instelling c.q. de opheffing van een reserve of voorziening door de raad;
 - o de voeding en onttrekking van / aan de reserve of voorziening;
 - o de eventuele normering, bandbreedte;
 - o de rentetoerekening;
 - o de looptijd.
2. De Beleidsbegroting bevat per programma een samenvattend overzicht van de reserves en voorzieningen en van de mutaties daarin.
3. Het college stelt voor reserves en voorzieningen waar mogelijk bestedingsplannen op en neemt deze op in het ontwerp van de Beleidsbegroting en in de Productenraming.

Artikel 9 Waardering & afschrijving vaste activa

1. Het college legt minimaal eens per vijf jaar (een herijking van) beleidsregels inzake afschrijving en waardering van activa ter vaststelling voor aan de raad. Daarin is opgenomen:
 - o de duur van de afschrijving naar soort, die is vastgelegd in de afschrijvingstabel;
 - o de wijze van afschrijven.
2. Het college neemt de beleidsregels als bedoeld in lid 1 van dit artikel in acht bij de opstelling van de Beleidsbegroting en de Jaarstukken.

Artikel 10 Financieringsfunctie / treasuryfunctie

1. Het college draagt bij de uitoefening van de treasuryfunctie zorg voor:
 - a. het aantrekken van voldoende financiële middelen en het uitzetten van overtollige

- gelden om de programma's binnen de door de raad vastgestelde kaders van de begroting uit te kunnen voeren;
- b. het verzekeren van een duurzame toegang tot financiële markten tegen acceptabele condities;
 - c. het beheersen van de risico's verbonden aan de treasuryfunctie zoals renterisico's, koersrisico's, liquiditeitsrisico's en kredietrisico's;
 - d. het beperken van de interne verwerkingskosten en externe kosten bij het beheren van de geldstromen en de financiële posities;
2. Bij de uitvoering van de treasuryfunctie worden de richtlijnen gehanteerd als opgenomen in de Wet Fido en in het treasurybesluit
 3. Het college stelt regels op ter uitvoering van het gestelde onder lid 1 en 2 en legt deze regels, alsmede de regels voor taken en bevoegdheden, de verantwoordingsrelaties en de bijbehorende informatievoorziening vast in een treasurybesluit. Het college zendt het besluit ter kennisgeving aan de raad.
 4. Het college evalueert de bepalingen inzake de treasuryfunctie minimaal één keer per vijf jaar en doet van het resultaat daarvan melding aan de raad.

Hoofdstuk IV Paragrafen in begroting en jaarstukken

Artikel 11 Paragrafen

In aanvulling op titel 2.3, artikel 10 tot en met 16 van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten wordt bepaald:

A. Lokale heffingen

1. Het college draagt er zorg voor dat er een actueel overzicht is van de tarieven, heffingen, prijzen en kosten per verstrekte dienst bij de aanvang van het begrotingsjaar.
2. Bij de Beleidsbegroting en de jaarstukken geeft het college in de paragraaf lokale heffingen inzicht in de opbrengsten per lokale heffing; alsmede in het volume en bedrag aan kwijtscheldingen en in de kostendekkendheid per lokale heffing.
3. Bij de Beleidsbegroting geeft het college in de paragraaf lokale heffingen inzicht in de ontwikkeling van de lokale lastendruk voor huishoudens en bedrijven.

B. Risico's en Weerstandsvermogen

1. Het college geeft in de paragraaf risico's en weerstandsvermogen in de Beleidsbegroting en in de jaarstukken inzicht in de risico's van materieel belang en stelt hiertoe een risico-inventarisatie op. Deze inventarisatie geeft inzicht in de omvang van de risico's en de kans dat risico's zich voordoen.
2. In de Beleidsrapportages wordt de ontwikkeling van de risico's ten opzichte van de laatste rapportage vermeld.
3. De risico-inventarisatie wordt geconfronteerd met het aanwezige weerstandsvermogen, zodat inzicht ontstaat in hoeverre schaden en verliezen als gevolg van de risico's met het weerstandsvermogen kunnen worden opgevangen.

C. Onderhoud Kapitaalgoederen

1. Het college legt minimaal eens per vijf jaar een nota "Onderhoud van

kapitaalgoederen" ter vaststelling voor aan de raad. Daarin is opgenomen:

- a. het beoogde kwaliteitsniveau voor de inrichting en onderhoud van de kapitaalgoederen als genoemd in lid 2 van dit artikel;
 - b. het meerjarig financieel kader waarbinnen het onderhoud aan de kapitaalgoederen gerealiseerd wordt, alsmede de relatie met de Programma's in de Beleidsbegroting.
2. Bij de Beleidsbegroting en de jaarstukken doet het college in de paragraaf onderhoud kapitaalgoederen verslag over de planning en de voortgang van het onderhoud aan openbaar groen, water, wegen, kunstwerken, straatmeubilair, riolering en gebouwen.

D. Financiering

Bij de Beleidsbegroting respectievelijk de jaarstukken doet het college in de paragraaf financiering verslag van:

1. de kasgeldlimiet (Beleidsbegroting en jaarstukken);
2. de renterisiconorm (Beleidsbegroting en jaarstukken);
3. de omvang en samenstelling van het vreemd vermogen (jaarstukken);
4. de omvang en samenstelling van de uitzettingen (jaarstukken);
5. de huidige liquiditeitspositie (jaarstukken);
6. de liquiditeitsplanning (Beleidsbegroting en jaarstukken);
7. de toekomstige financieringsbehoefte (Beleidsbegroting).

E. Bedrijfsvoering

In de paragraaf bedrijfsvoering van de Beleidsbegroting en de jaarstukken wordt in ieder geval ingegaan op het te voeren c.q. gevoerde beleid inzake personeel, organisatie, informatievoorziening en automatisering, planning & control, inkoop en aanbesteding en huisvesting van het gemeentelijk apparaat.

F. Verbonden Partijen

1. In de Beleidsbegroting en de jaarstukken wordt in de paragraaf verbonden partijen ingegaan op nieuwe participaties, het beëindigen van bestaande participaties, het wijzigen van bestaande belangen en het aanwezig zijn van problemen bij bestaande participaties. Van elk van de verbonden partijen wordt bij de Beleidsbegroting en de jaarstukken een opgave verstrekt van:
 - a. het openbaar belang;
 - b. het eigen en vreemd vermogen, de omzet en het resultaat;
 - c. het financieel belang en de zeggenschap.
2. Het totaalbedrag aan verleende garanties en waarborgen wordt bij de uiteenzetting van de financiële positie expliciet vermeld, uitgaande van de laatst verstrekte saldobevestigingen.

G. Grondbeleid

1. Minimaal een keer per vijf jaar legt het college een nota "Grondbeleid" ter vaststelling

voor aan de raad. Daarin is opgenomen de strategische visie op het grondbeleid van de gemeente in relatie met de Programma's in de Beleidsbegroting.

2. Het college legt jaarlijks de herziening grondexploitaties voor ter vaststelling aan de raad. Daarin wordt aandacht besteed aan te ontwikkelen en in ontwikkeling genomen projecten, aan de voorraadverwerving en uitgifte van gronden, aan de nog te besteden kosten en de dekking daarvan en aan de relatie met de Programma's in de Beleidsbegroting.
3. In de paragraaf grondbeleid in de Beleidsbegroting en de jaarstukken wordt ingegaan op de uitvoering van het grondbeleid en de financiële ontwikkelingen zoals de financiële positie van het grondbedrijf en de winst / verlies verwachtingen en de verwerving en uitgifte van gronden.

H. Investerings

1. De Raad van Hengelo vindt het noodzakelijk jaarlijks bij begroting en jaarstukken een paragraaf Investerings vast te stellen.
2. De paragraaf Investerings geeft tenminste inzicht in
 - de planning en realisatie van voorgenomen investeringen, inclusief voorbereidingskosten
 - de omvang en planning van de met de investeringen verband houdende kapitaallasten
 - de relatie tussen de voorgenomen investeringen en de vastgestelde kredieten.
 - de financiële relatie tussen investeringen, kapitaallasten en de beleidsbegroting

Hoofdstuk V De administratieve organisatie

Artikel 12 De (financiële) administratie

1. Het college draagt er zorg voor dat de inrichting en de werking van de (financiële) administratie voldoen aan het Besluit begroting en verantwoording en andere relevante wet- en regelgeving.
2. Het college draagt zorg voor een zodanige inrichting en werking van de (financiële) administratie, dat deze de grondslag is voor:
 - o het verstrekken van informatie aan de raad over de financiële positie van de gemeente;
 - o het afleggen van verantwoording aan de raad over de rechtmatigheid, doeltreffendheid en doelmatigheid van het gevoerde beleid.
 - o het verstrekken van informatie aan de Europese Unie, het Rijk, de Provincie, alsmede aan andere instellingen die specifieke verantwoordingsplichten opleggen aan gemeenten.

Artikel 13 De (financiële) organisatie

1. Het college draagt zorg voor een adequate scheiding van functies en taken, alsmede voor een adequate mandatering van verantwoordelijkheden en bevoegdheden, zodanig dat de rechtmatigheid van (financiële) beheershandelingen en de betrouwbaarheid van de verstrekte (financiële) informatie geborgd worden.
2. Het college draagt zorg voor een eenduidige indeling van de gemeentelijke financiële organisatie.

Artikel 14
Interne controle

1. Het college draagt zorg voor systematische interne controle van de getrouwheid (de juistheid, volledigheid en tijdigheid) van de (bestuurlijke) informatievoorziening en van de rechtmatigheid van de beheerhandelingen en legt deze vast in interne controleprogramma's.
2. Bij afwijkingen neemt het college maatregelen tot herstel.
3. Het college informeert de raad onverwijld van gebleken gebreken in de bestuurlijke informatievoorziening van materieel belang, alsmede van de genomen maatregelen tot herstel.

Hoofdstuk VI Slotbepalingen

Artikel 15
Inwerkingtreding

Deze verordening treedt in werking per 1 januari 2004.

Artikel 16
Citeertitel

Deze verordening kan worden aangehaald onder de naam "Financiële beheersverordening gemeente Hengelo".

Deze verordening is vastgesteld door de raad der gemeente Hengelo in zijn openbare vergadering van 6 april 2004,

en door de raad gewijzigd in zijn openbare vergadering van 14 april 2009

Treasurybesluit Gemeente Hengelo 2014

Inleiding

Gelet op artikel 10 van de Financiële Verordening treft u hierbij het treasurybesluit aan van de gemeente Hengelo. Bij het opstellen van het treasurybesluit is rekening gehouden met de bepalingen van de wettelijke kaders (o.a. Gemeentewet, Wet fido, Regeling uitzettingen en derivaten decentrale overheden en de Uitvoeringsregeling financiering decentrale overheden). In bijlage 1 is het memorie van toelichting opgenomen en worden de belangrijkste artikelen verder toegelicht. In dit besluit staan veel vaktermen vermeld. In bijlage 2 is daarom een verklarende woordenlijst opgenomen.

1. Treasurybesluit Gemeente Hengelo

Algemeen

Artikel 1 Doelstellingen treasurybeleid

De doelstellingen van het treasurybeleid van de gemeente zijn:

- a. het aantrekken van voldoende financiële middelen en het uitzetten van overtollige gelden met als doel het uitvoeren van de programma's binnen de door de raad vastgestelde kaders van de begroting;
- b. Het verzekeren van een duurzame toegang tot financiële markten tegen acceptabele condities;
- c. het beschermen van de gemeentelijke vermogens en resultaten tegen ongewenste financiële risico's zoals renterisico's, koersrisico's, kredietrisico's en liquiditeitsrisico's;
- d. het optimaliseren van renteresultaten binnen de kaders van de wet Fido, aanvullende regelgeving en de voorschriften die in dit besluit zijn opgenomen;
- e. het minimaliseren van de interne verwerkingskosten en externe kosten bij het beheren van de geldstromen en financiële posities.

Artikel 2 Uitgangspunten risicobeheer treasuryfunctie

Met betrekking tot risicobeheer gelden de volgende algemene uitgangspunten voor de treasuryfunctie:

1. De gemeente vraagt ten minste twee prijsopgaven bij verschillende financiële instellingen op bij het aantrekken van financieringen;
2. Het renterisico op de korte schuld bedraagt maximaal de kasgeldlimiet, waarbij in overeenstemming met de Wet Fido wordt gehandeld;
3. Het renterisico op de lange schuld bedraagt maximaal de renterisiconorm conform de Wet Fido;
4. Overeenkomsten voor het aangaan van financieringen, het uitzetten van middelen en het verlenen van garanties luiden uitsluitend in euro's om *valutarisico's* uit te sluiten.

Financiering en garanties

Artikel 3 Richtlijnen en limieten externe financiering

1. Het Treasurycomité beoordeelt wanneer aan de lange financieringsbehoefte wordt voldaan, binnen de grenzen van de wet- en regelgeving.
2. In de financieringsbehoefte voor de korte termijn, ter afdekking van de netto-vlottende schuld wordt voorzien door het inzetten van rekeningen-courant, daggeldleningen dan wel kasgeldleningen.
3. In een lange financieringsbehoefte wordt voorzien door een of meer leningen aan te trekken, met een zodanige rentetypische looptijd dat het renterisico op de leningenportefeuille voor de komende jaren binnen de renterisiconorm conform de Wet Fido komt of blijft.
4. Toegestane leningvormen zijn:
 - a. onderhandse geldleningen
 - b. roll-over leningen
 - c. Medium Term Notes
5. Vervroegde aflossing van leningschuld van de gemeente kan plaatsvinden als de contante waarde van de rentebetalingen op een nieuwe lening lager is dan de contante waarde van de rentebetalingen van de oude lening, rekening houdend met de boete, die bij vervroegde aflossing betaald moet worden. Daarbij moet het voordeel groter zijn dan de boete.

Artikel 4 Afgeleide financiële instrumenten

Het gebruik van afgeleide financiële instrumenten (derivaten) is slechts toegestaan na een voorafgaand collegebesluit. Daarbij kan het college op grond van artikel 169 van de Gemeentewet de gemeenteraad in de gelegenheid stellen wensen en bedenkingen ter kennis van het college te brengen.

Artikel 5 Richtlijnen en limieten uitzettingen

1. Overtollige liquide middelen worden, met uitzondering van het zogenaamde drempelbedrag, aangehouden bij 's Rijks schatkist.
2. Voor de uitzetting tot aan het zogenaamde drempelbedrag kunnen de volgende producten worden gehanteerd:
 - a. rekening-courant
 - b. spaarrekening
 - c. daggeld
 - d. deposito's
3. Risico's bij uitzettingen conform lid 2 in vastrentende waarden dienen te worden beperkt door slechts uitzettingen met een looptijd van een maand of langer te doen bij financiële ondernemingen die:
 - a. gevestigd zijn in een lidstaat van de Europese Unie die ten minste beschikt over een AA-rating, afgegeven door ten minste twee vooraanstaande ratingbureaus;
 - b. voor henzelf of voor de door hen uitgegeven waardepapieren kunnen aantonen dat ze ten minste over een AA-rating beschikken, afgegeven door ten minste twee vooraanstaande ratingbureaus.

Artikel 6 Gemeenteleningen en gemeentegaranties

1. De gemeente is, met uitzondering van leningen t.b.v. sociale woningbouw, in principe niet bereid om geldleningen aan derden te verstrekken. De Beleidsregels publieke taak leningen en garanties gemeente Hengelo 2014 zijn hier van toepassing.

Artikel 7 Financieringsrelatie tussen concern en overige organisatieonderdelen

1. Jaarlijks wordt door het treasurycomité de omslagrente berekend
2. Over de balanswaarde per 1e van de maand wordt het omslagrentepercentage gehanteerd over de activa in gebruik en de activa in uitvoering.
3. De treasurer betreft de middelen van de reserves en voorzieningen in de gemeentebrede financiering.

Geldstromenbeheer

Artikel 8 Liquiditeitsbeheer

1. De gemeente beperkt haar liquiditeitsrisico's door haar treasuryactiviteiten te baseren op een liquiditeitenprognose van minimaal 1 jaar.
2. Om de kosten van het geldstromenbeheer te minimaliseren is er sprake van concentratie van liquiditeiten binnen één saldo- en rentecompensatie circuit bij de huisbankier.

Artikel 9 Betalingsverkeer

1. Om de verwerkingskosten te minimaliseren loopt het betalingsverkeer van de gemeente in beginsel alleen over bij de huisbankier aangehouden rekeningen.
2. De gemeente stelt een betalingsprocedure vast.

Relatiebeheer

Artikel 10 Relatiebeheer

1. De treasurer onderhoudt namens de gemeente de contacten met de huisbankier en andere financiële instellingen en bemiddelaars over hun tarieven, producten en diensten.
2. Financiële instellingen dienen onder Nederlands toezicht, zoals De Nederlandse Bank en de Verzekeringkamer, te vallen of onder vergelijkbaar toezicht vanuit de lidstaten, en dienen te voldoen aan de eisen als gesteld in de Wet Fido.

Verantwoordelijkheden en bevoegdheden

Artikel 11 Verantwoordelijkheden en taken

De gemeenteraad	<ul style="list-style-type: none">- Vaststellen treasuryparagraaf in begroting.- Vaststellen treasuryparagraaf in jaarrekening.
College van Burgemeester en Wethouders	<ul style="list-style-type: none">- Vaststellen treasurybeleid vervat in het treasurybesluit.- Uitvoeren van het treasurybeleid zoals vastgelegd in het treasurybesluit tezamen met de treasuryparagraaf (formele verantwoordelijkheid).- Vaststellen van nadere richtlijnen binnen kaders van dit statuut.
Treasurycomité	<ul style="list-style-type: none">- Besluiten over financieringstransacties onder mandaat van B&W.- Adviseren/monitoren van de treasuryactiviteiten.
Treasurer	<ul style="list-style-type: none">- Ontwikkelen en herijken van de financieringsstrategie van de gemeente.- Initiëren van financieringstransacties.- Voeren van 'control' op vastleggen gegevens van leningen en garanties.- Monitoren van limieten zoals vastgelegd in treasuryparagraaf.

	<ul style="list-style-type: none"> - Geven van aanwijzingen aan financiële administratie inzake het betalingsverkeer. - Relatiebeheer met financiële instellingen.
Financiële administratie	<ul style="list-style-type: none"> - Is verantwoordelijk voor feitelijke inrichting en uitvoering van het betalingsverkeer. - Registreren van opgenomen en verstrekte leningen en garanties. - Verzorgen van betalen van rente en aflossing van opgenomen geldleningen. - Innen van rente- en aflossingsverplichtingen op verstrekte geldleningen
Externe accountant	<ul style="list-style-type: none"> - In het kader van de reguliere controletaak adviseren en controleren van de treasuryfunctie.

Artikel 12 Bevoegdheden

	<i>Autorisatie</i>	<i>Uitvoering</i>	<i>Registratie</i>	<i>Control</i>
<i>Financiering (zie artikel 3 en artikel 4)</i>				
Het aantrekken van callgelden en kasgeld-leningen (looptijd < 1 jaar).	College B&W	Treasurer	Financiële administratie	Treasurycomité
Aantrekken van leningen (looptijd >= 1 jaar).	College B&W	Treasurer	Financiële administratie	Treasurycomité
Benutten van vervroegde aflossingen en renteherzieningen.	College B&W	Treasurer	Financiële administratie	Treasurycomité
<i>Verstrekte leningen en garanties (zie artikel 6)</i>				
Verstrekken van leningen en garanties	College B&W	Treasurer	Financiële administratie	Treasurycomité
<i>Liquiditeitsbeheer (zie artikel 8)</i>				
Bankrekening openen/sluiten/wijzigen		Treasurer	Financiële administratie	Treasurycomité
Vaststellen/wijzigen bankcondities bij huidige bankrelaties.		Treasurer	Financiële administratie	Treasurycomité
Aangaan nieuwe bankrelaties.	College B&W	Treasurer	Financiële administratie	Treasurycomité
<i>Betalingsverkeer (zie artikel 9)</i>				
Verrichten betaalopdrachten		Financiële administratie	Financiële administratie	

Informatievoorziening

Artikel 13 Operationele en verantwoordingsinformatie

	<i>Informatieverstrekker</i>	<i>Informatieontvanger</i>	<i>Frequentie</i>
Treasurybesluit	Treasurer	Gemeenteraad	1x per 5 jaar
Treasuryparagraaf	Treasurer	Gemeenteraad	begroting en jaarrekening
Kwartaalrapportage transacties en limieten	Treasurer	Treasurycomité	1x per kwartaal
Besluit tot lening en/of garantieverstreking	Treasurer	College van B&W	variabel
Voortgangsrapportage treasuryfunctie	Treasurer	College van B&W/gemeenteraad	In tussentijdse rapportages (2 x p jr)
Analyse leningen- en garantieportefeuille	Treasurer	Treasurycomité.	Minimaal 1x per jaar.
Liquiditeitenprognose en -planning	Treasurer	Treasurycomité	regelmatig
Transactiebesluit	Treasurer	Treasurycomité	variabel

Slotbepalingen

Artikel 14 Rechtspositie treasurybesluit

Het treasurybesluit is geschreven als uitwerking van artikel 10 uit de Financiële Verordening artikel 212 Gemeentewet zoals vastgesteld in de vergadering van de gemeenteraad op 24 september 2014.

Artikel 15 Beleidsregels publieke taak leningen en garanties

De Beleidsregels publieke taak leningen en garanties 2014 zijn onlosmakelijk verbonden met dit besluit.

Artikel 16 Inwerkingtreding

Dit Treasurybesluit treedt in werking na vaststelling door de gemeenteraad en vervangt het Treasurybesluit 2008.

Burgemeester en wethouders van Hengelo
De secretaris **de burgemeester**

Bijlage 1. Memorie van toelichting Treasurybesluit 2014 gemeente Hengelo

In deze memorie van toelichting wordt het wettelijke kader voor de treasuryfunctie van de gemeente kort beschreven. Het Treasurybesluit is opgesteld met als aanname dat aan de wettelijke verplichtingen en opgelegde randvoorwaarden wordt voldaan.

1.1 Wettelijk kader

Het wettelijke kader aangaande de treasuryfunctie betreft een drietal wetten namelijk:

1. de Gemeentewet
2. Besluit Begroting en Verantwoording gemeenten (BBV)
3. de Wet financiering en decentrale overheden (Fido) en daaruit voortvloeiende regelingen.

Ad 1: Gemeentewet

In de Gemeentewet staat ten aanzien van treasury het volgende:

Artikel 212 van de Gemeentewet stelt dat een verordening moet worden opgesteld waarin o.a. de regels voor de treasuryfunctie zijn opgenomen. In dit Treasurybesluit is de verdere uitwerking van de in deze verordening opgenomen regels met betrekking tot de treasuryfunctie opgenomen.

In artikel 160, lid 1e is opgenomen dat het college bevoegd is tot privaatrechtelijke rechtshandelingen van de gemeente te besluiten. Het college is daarom verantwoordelijk voor een deugdelijke uitvoering van het treasurybeleid en de treasuryfunctie.

In artikel 169, lid 4 is hier wel een beperking op aangebracht. Het college behoort geen besluiten te nemen aangaande privaatrechtelijke handelingen indien het besluit ingrijpende gevolgen heeft voor de gemeente. In dit geval moet de raad in staat zijn om vooraf wensen en bedenkingen ter kennis van het college te brengen.

Vervolgens is in artikel 171 opgenomen dat de burgemeester de gemeente in en buiten rechte vertegenwoordigen maar deze bevoegdheid ook over kan dragen aan een door hem aan te wijzen persoon.

Ad 2: Besluit Begroting en Verantwoording

In het BBV zijn een aantal zaken vermeld ten aanzien van de treasuryfunctie, zijnde:

De verplichting tot het opstellen van een financierings/treasuryparagraaf in zowel de begroting als de jaarrekening staat in artikel 9, lid 2d en artikel 26 van het Besluit begroting en verantwoording en (BVV).

In artikel 13 is vervolgens vermeld dat in de treasuryparagraaf minimaal de beleidsvoornemens ten aanzien van het risicobeheer van de financieringsportefeuille moet zijn opgenomen.

Ad 3: Wet Fido

De Wet Fido (Financiering Decentrale Overheden) heeft begin 2001 de Wet filo (Financiering Lagere Overheden) uit 1987 vervangen. In 2006 is de wet geëvalueerd en enigszins aangepast. In december 2013 is vervolgens de regelgeving ten aanzien van de verplichting tot schatkistbankieren toegevoegd.

Daarnaast gelden, als uitvloeisel van de Wet Fido:

De uitvoeringsregeling financiering decentrale overheden.

De regeling uitzettingen en derivaten decentrale overheden die is aangescherpt naar aanleiding van de problemen met de beleggingen in IJsland uit het najaar van 2008. In 2014 zijn deze regels wederom worden aangepast als gevolg van het beleidskader inzake het gebruik van financiële derivaten door (semi)publieke instelling.

De regeling schatkistbankieren decentrale overheden waarin de spelregels zijn vastgelegd ten aanzien van het verplichte aanhouden van overtollige liquide middelen bij 's Rijks schatkist.

De hoofdzaken uit de Wet Fido en bijbehorende regelingen zijn:

De gemeente gaat slechts leningen aan, zet middelen uit of verleent garanties ten behoeve van de publieke taak. Decentrale overheden kunnen binnen het wettelijke kader zelf bepalen wat zij tot hun publieke taak rekenen. Wel wordt terughoudendheid van de decentrale overheden verwacht en zal door de toezichthouder worden gekeken of de gemeente degelijk motiveert waarom een activiteit tot zijn publieke taak wordt gerekend

De gemeente hanteert slechts derivaten of zet slechts middelen uit, anders dan ten behoeve van de publieke taak, indien deze uitzettingen of derivaten een prudent karakter hebben en niet zijn gericht op het genereren van inkomen door het lopen van overmatig risico.

Het prudente gebruik van derivaten houdt in dat:

- De inzet van derivaten is slechts toegestaan voor het afdekken van financiële risico's.
- Er moet sprake zijn van een gesloten positie dus de onderliggende waarde waarop het derivaat betrekking heeft, heeft gelijke modaliteiten (in omvang en looptijd) als de bijbehorende financieringsbehoefte of bijbehorende overtollige middelen. Het derivaat brengt geen groter risico met zich mee dan het risico dat ermee wordt afgedekt.

Een belangrijk uitgangspunt van de Wet Fido is het vermijden van grote fluctuaties in de rentelasten van openbare lichamen. De kasgeldlimiet is opgenomen in de Wet Fido ter beperking van het bedrag van de vlottende schuld waarover dagelijks renterisico wordt gelopen. Zo worden grote fluctuaties in de korte rentelasten vermeden. Bij een derde achtereenvolgende overschrijding wordt de toezichthouder op de hoogte gebracht tezamen met een plan om binnen de limiet te blijven in het lopende kwartaal. De toezichthouder kan ontheffing verlenen van de verplichting om onder de kasgeldlimiet te blijven.

Het renterisico op de vaste schuld van de gemeente overschrijdt de renterisiconorm niet. Deze norm beoogt de beperking van het bedrag van de vaste schuld waarover op termijn renterisico wordt gelopen. De renterisiconorm is een bedrag ter grootte van een percentage van het totaal van de vaste schuld van de gemeente bij aanvang van het jaar. De toezichthouder geeft een aanwijzing als hieraan niet wordt voldaan. Ook hier kan de toezichthouder ontheffing verlenen.

Overtollige liquide middelen moeten, behoudens het drempelbedrag, worden aangehouden bij 's Rijks schatkist. Het drempelbedrag bedraagt 0,75% van het begrotingstotaal bij decentrale overheden met een begrotingsomvang dat kleiner is dan 500 miljoen euro. Bij een groter begrotingstotaal dan 500 miljoen euro, bedraagt het drempelbedrag 3,75 miljoen euro plus 0,2% over het meerdere dat 500 miljoen euro te boven gaat.

Aangezien vrijwel alle overtollige middelen belegd moeten worden bij 's Rijks schatkist, zijn de regels ten aanzien van uitzettingen van gering belang geworden.

Het bovenstaande geldt niet bij beleggingen in waardepapieren met een verplichte *solvabiliteitsratio* van 0% (doorgaans overheden).

a. Toelichting per artikel

Artikel 3 Richtlijnen en limieten externe financiering

De rente voor vlottende schuld is normaliter lager dan de rente op vaste schuld. Vandaar dat tot maximaal het bedrag van de kasgeldlimiet kort kan worden geleend alvorens tot consolidatie wordt overgegaan.

Bij het aantrekken van vaste schuld wordt gekeken naar de bestaande leningenportefeuille samen met de verwachte financieringsbehoefte die blijkt uit de liquiditeitsplanningen van de investeringen. Er wordt bij het aantrekken van langlopende leningen gezorgd voor een spreiding van het renterisico. Dit betekent dat de leningenportefeuille een evenwichtig aflossingspatroon kent en het renterisico langjarig binnen de voorgeschreven renterisiconorm blijft.

Onderhandse geldleningen zijn er in diverse vormen:

- Lineaire leningen met een jaarlijks gelijkblijvende aflossing.
- Annuitaire leningen met een jaarlijkse gelijkblijvende betaling van rente en aflossing.
- Fixe leningen waarbij jaarlijks slechts rente wordt betaald en aflossing van de gehele lening aan het einde van de looptijd plaatsvindt.

Ook zogenaamde Schuldscheine behoren tot de categorie onderhandse geldleningen. In de afgelopen jaren is incidenteel een dergelijke lening aangetrokken vanwege de lage rente in Duitsland. Deze leningen vallen onder het Duitse recht. Deze regelgeving wijkt echter nauwelijks af van de normaliter geldende Nederlandse wetgeving.

Een roll-over lening wordt uitgegeven op basis van een variabele rente die elke afgesproken periode (tussen 1 en 12 maanden) herzien wordt op basis van de dan actuele rentestand. Normaliter behoren deze leningen tot de kortlopende schulden (met looptijd van minder dan 1

jaar). Indien echter een cap wordt afgesloten, dan wordt het een langlopende geldlening met eenzelfde looptijd als de cap.

De gemeente kan meedoen aan Medium Term Notes (MTN) programma's. Tot op heden heeft de gemeente Hengelo hier geen gebruik van gemaakt. Het voordeel van MTN's kan zijn dat de rente lager is door de betere verhandelbaarheid van de notes ten opzichte van onderhandse geldleningen.

In het leningcontract van een onderhandse lening kan de clause zijn opgenomen dat de mogelijkheid bestaat tot vervroegde aflossing van de restant hoofdsom van de lening. Doorgaans bestaat deze mogelijkheid voor de eerste maal na een looptijd van 10 jaren. Het benutten van deze clause brengt wel extra kosten met zich mee in de vorm van een boete.

Vervroegde aflossing is interessant op het moment dat de huidige geldende rente lager is dan de rente die nu wordt betaald. Indien de contante waarde van de resterende rentebetalingen van een lening tegen de huidige rente, dus de rente waartegen eventueel geherfinancierd kan worden, lager is dan de contante waarde tegen de contractrente dan is vervroegde aflossing interessant. Om de administratieve kosten te dekken, wordt als vuistregel gehanteerd dat het voordeel groter moet zijn dan te betalen boete.

Artikel 5 Richtlijnen en limieten uitzettingen

Uitzettingen in de vorm van aandelen zijn niet toegestaan omdat deze in hoge mate gevoelig zijn voor marktbevingen. Volgens de Wet Fido is de aankoop van aandelen de gemeente slechts toegestaan als aantoonbaar is dat deze worden gekocht in het kader van de publieke taak. Conform artikel 160, lid 2 van de Gemeentewet zal het college alvorens tot aanschaf van aandelen over te gaan, een ontwerpbesluit hierover sturen aan de raad die wensen en bedenkingen kan uiten.

De genoemde randvoorwaarden zijn conform de ministeriële regeling 'uitzettingen en derivaten decentrale overheden' behorende bij de Wet Fido.

De ratings moeten zijn afgegeven door één van de officiële ratingbureaus (bijvoorbeeld Standard & Poor's, Moody's of Fitch IBCA).

Artikel 6 Gemeenteleningen en gemeentegaranties

Vernieuwde beleidsregels publieke taak leningen en garanties voor de gemeente Hengelo zijn vastgesteld voor de terreinen sport, welzijn, zorg en opvang, volksgezondheid, onderwijs, kunst en cultuur. Het aangaan van leningen en garanties is een bevoegdheid van het college. Door middel van deze regels worden deze bevoegdheden ingeperkt. Richtlijn is dat garanties of geldleningen aan derden in principe niet worden verstrekt. Uitzondering hierop is de financiering t.b.v. de sociale woningbouw. Afwijkingen op deze richtlijn zijn er pas bij hoge uitzondering en onder strikte voorwaarden. Als een lening- of garantieverstreking niet past binnen deze regels dan zal de raad om instemming worden gevraagd alvorens het college tot verstrekking overgaat.

Bij het verstrekken van een lening of garantie moet een toets op staatssteun worden uitgevoerd. Het is de gemeente niet toegestaan om een lening of garantie te verstrekken waarbij de tegenpartij een rentevoordeel verkrijgt van meer van 200.000 euro over een periode van 3 jaren (de zogenaamde 'de minimis-regeling'). Als er sprake is van staatssteun is het de gemeente slechts toegestaan om een lening of garantie te verstrekken tegen marktconforme tarieven. Dit houdt in dat het rentepercentage vergelijkbaar moet zijn met de rente die deze partij aan een andere geldgever zou betalen. De gemeente zal dan een opslag voor marktconformiteit in rekening moeten brengen.

Artikel 7 Financieringsrelatie tussen concern en overige organisatieonderdelen

Het percentage voor de omslagrente wordt jaarlijks vastgesteld door het treasurycomité en opgenomen in de richtlijnen van de programmabegroting.

In uitzonderingsgevallen kan een investeringsproject in aanmerking komen voor een ander rentepercentage dan het omslagpercentage. Dit kan het geval zijn als door externe partijen (bijvoorbeeld het Rijk) een rentetarief wordt opgelegd of als het project dusdanig grote financiële risico's met zich meebrengt dat zekerheid van financieringslasten is gewenst (het omslagpercentage kan fluctueren per jaar). Indien wordt afgeweken van het omslagpercentage zal hiervan in het betreffende raadsbesluit, waarin de autorisatie en de dekking wordt vastgesteld, expliciet melding moeten worden gemaakt. We spreken dan van interne projectfinanciering.

Als beleidslijn geldt dat de gemeente de methode van integrale financiering hanteert. Er bestaat geen één op één relatie tussen de externe financiering en investeringen.

Artikel 8 Liquiditeitsbeheer

De tegoeden worden zo veel mogelijk bij de huisbankier geconcentreerd aangezien daar de meest gunstige tarieven in rekening worden gebracht c.q. worden vergoed. Dit alles wederom om de kosten te minimaliseren.

Artikel 9 Betalingsverkeer

Elke 4 à 6 jaren zal een evaluatie door de treasurer worden uitgevoerd ten aanzien van de kosten van het betalingsverkeer en zal een aanbesteding van het betalingsverkeer worden uitgevoerd om te zorgen dat de kosten ook minimaal blijven.

Het betalingsverkeer moet zodanig zijn ingericht dat aan de doelstelling van het minimaliseren van interne en externe verwerkingskosten wordt voldaan. Hiertoe kan de treasurer aanwijzingen geven en richtlijnen vaststellen betreffende het betalingsverkeer.

Artikel 11 Verantwoordelijkheden en taken

Het treasurycomité is het centrale orgaan binnen de Gemeente Hengelo inzake het rente- en treasurymanagement. In ieder geval hebben het afdelingshoofd Financiën, het sectorhoofd Personeel en Financiën, de treasurer en de wethouder Financiën hierin zitting.

Artikel 12 Bevoegdheden

In de kolom autorisatie staat vermeld wie tekenbevoegd is. In het geval het college van B&W vermeldt staat als tekenbevoegd betekent dit dat de burgemeester (of dienstdoende loco-burgemeester) de bijbehorende documenten tekent. De kolom uitvoering geeft aan wie de taak daadwerkelijk verricht. Wie de administratie voert staat vermeld in de kolom registratie. En in de kolom control is opgenomen wie de registratie controleert.

In de Verordening Financieel Beleid is gemeld dat de limieten tot het opnemen van kredieten in rekening-courant, het uitzetten van tijdelijk overtollige middelen en het aantrekken van langlopende geldleningen jaarlijks worden vastgesteld in de treasuryparagraaf in de begroting. Het college zal haar bevoegdheden doorgeven aan de treasurycomité door vaststelling van zorgvuldige opgestelde procedureafspraken waarbij onderscheid wordt gemaakt in het aantrekken van financieringen en het doen van uitzettingen. Deze mandatering is noodzakelijk om slagvaardig handelen op de geld- en *kapitaalmarkten* mogelijk te maken. De mandatering wordt verleend tot maximaal de vastgestelde *limieten*.

In de procedureafspraken worden o.a. zaken opgenomen zoals dat te allen tijde 2 leden van de treasurycomité aanwezig zijn bij het afsluiten van transacties en wie onderdeel uitmaken van deze commissie.

Bijlage 2. Verklarende woordenlijst

<i>Aandeel</i>	Bewijs van deelname in het kapitaal van een vennootschap.
<i>Activa in gebruik</i>	Elk werk dat op balansdatum gereed is en voor eigen gebruik bestemd is.
<i>Activa in uitvoering</i>	Elk werk dat op balansdatum nog niet gereed is en voor eigen gebruik bestemd is.
<i>Cap</i>	Derivaat waarbij een premie wordt betaald om gedurende een bepaalde looptijd de rente te maximeren op een nader overeen te komen niveau.
<i>Consolidatie</i>	Het omzetten van korte financieringsmiddelen in lange financiering.
<i>Contante waarde</i>	Dit is de waarde van toekomstige (uit- en/of ingaande) geldstromen op het huidige tijdstip. Deze wordt berekend door de geldstromen te disconteren naar het huidige tijdstip tegen het nu geldende rentetarief.
<i>Daggeld (callgeld)</i>	Lening of deposito voor één dag tegen een vast rentepercentage.
<i>Deposito</i>	Niet-verhandelbare belegging bij een financiële instelling, waarbij een bedrag voor een vaste periode tegen een vast rentepercentage wordt weggezet.

<i>Derivaten</i>	Financiële instrumenten belichaamd in contracten waarin de voorwaarden zijn vastgelegd waartegen een transactie op een bepaald moment zal of kan plaatsvinden en waarvan de waarde afhankelijk is van één of meer onderliggende activa, referentieprijzen of indices.
<i>Drempelbedrag</i>	Een bedrag ter grootte van een percentage van het totaal van de jaarbegroting van de gemeente bij aanvang van het jaar dat niet belegd hoeft te worden bij Rijks schatkist.
<i>Externe financiering</i>	Het aantrekken van middelen uit bronnen die buiten de organisatie liggen.
<i>Financieringsbehoefte</i>	De behoefte om uit interne of externe bronnen vermogen aan te trekken voor de dekking van de vermogensbehoefte.
<i>Financiële vaste activa</i>	Bezittingen van een gemeente waarvan het daarvoor benodigde vermogen voor een periode langer dan een jaar is vastgelegd. Het zijn de bezittingen die een gemeente die bestaan uit kapitaalgoederen zoals deelnemingen in andere organisatie, aandelen, langlopende verstrekte geldleningen en andere financiële vorderingen.
<i>Geldmarkt</i>	Financiële markt voor het aantrekken of uitzetten van gelden met een looptijd van minder dan 1 jaar.
<i>Integrale financiering</i>	Vorm van financiering waarbij de vermogensbehoefte van de organisatie als geheel wordt betrokken, in tegenstelling tot projectgewijze financiering.
<i>Interne financiering</i>	De financiering door het aanwenden van geldmiddelen die al in de organisatie aanwezig zijn.
<i>Kapitaalmarkt</i>	Financiële markt voor het aantrekken of uitzetten van gelden met een looptijd van langer of gelijk aan 1 jaar.
<i>Kasgeldlening</i>	Lening met een looptijd van maximaal 1 jaar tegen een vast rentepercentage en een aflossing ineens aan het einde van de looptijd.
<i>Kasgeldlimiet</i>	Een bedrag ter grootte van een percentage van het totaal van de jaarbegroting van de gemeente bij aanvang van het jaar.
<i>Koersrisico</i>	Het risico dat voortvloeit uit de mogelijkheid dat de financiële activa van de organisatie in waarde verminderen door negatieve koersontwikkelingen.
<i>Kredietrisico</i>	Het risico dat voortvloeit uit de mogelijkheid op een waardedaling van de vorderingspositie ten gevolge van het niet (tijdig) na kunnen komen van de verplichtingen door de tegenpartij als gevolg van insolventie.
<i>Materiële vaste activa</i>	Bezittingen van een gemeente waarvan het daarvoor benodigde vermogen voor een periode langer dan een jaar is vastgelegd. Het zijn de bezittingen die een gemeente gebruikt voor de bedrijfsvoering, niet om te verkopen. Deze bezittingen zijn, in tegenstelling tot immateriële en financiële vaste activa, stoffelijk van aard.
<i>Lidstaat</i>	Een staat die lid is van de Europese Unie of een andere staat die partij is bij de Overeenkomst betreffende de Europese Economische Ruimte.
<i>Limiet</i>	Een type richtlijn die de (uiterste) grens aangeeft van een bepaalde handeling, verantwoordelijkheid en/of bevoegdheid.
<i>Liquide middelen</i>	De direct opvraagbare financiële middelen van de organisatie.
<i>Liquiditeitsrisico</i>	Het risico dat verbonden is aan het onvoorzien ontstaan van tekorten op kortlopende geldmiddelen.
<i>Mandaat</i>	Het opdragen van taken en bevoegdheden. Degene die de taak overdraagt, blijft zelf verantwoordelijk. Mandaatverlening aan ondergeschikte

ambtenaren is altijd mogelijk. Mandaatbesluiten hebben betrekking op de verdeling van interne bevoegdheden en behoeven niet openbaar gemaakt te worden.

<i>Medium Term Note</i>	Verhandelbare schuldtitels aan toonder, met een minimum looptijd van twee jaar en een omvang van minimaal € 500.000. Maakt onderdeel uit van een medium term note programma.
<i>Netto-vlottende schuld</i>	<p>Het gezamenlijk bedrag van: de opgenomen gelden met een oorspronkelijke <i>rentetypische looptijd</i> van korter dan één jaar de schuld in rekening-courant de voor een termijn van korter dan één jaar ter bewaring in kas gestorte gelden van derden overige geldleningen die geen onderdeel uitmaken van de vaste schuld;</p> <p>verminderd met het bedrag van: de contante gelden in kas de tegoeden in rekening-courant de overige uitstaande gelden met een rentetypische looptijd van korter dan één jaar.</p>
<i>Onderhandse lening</i>	Schuldpapier op (middel)lange termijn dat niet genoteerd staat aan een beurs maar dat volledig op maat wordt afgesproken tussen geldgever en geldnemer. Soms komen transacties tot stand met behulp van bemiddelaars.
<i>Projectfinanciering</i>	Vorm van financiering waarbij voor een enkel project de financiering wordt geregeld, in tegenstelling tot integrale financiering waarbij de gehele gemeentelijke financieringsbehoefte is betrokken.
<i>Rating</i>	Taxatie van de kredietwaardigheid van een financiële onderneming of een land, bepaald door een ratingbureau.
<i>Rekening-courant</i>	Lopende rekening tussen twee partijen waarop de onderlinge vorderingen of schulden staan vermeld.
<i>Treasurycomité</i>	Het centrale orgaan binnen de Gemeente Hengelo inzake het rente- en treasurymanagement.
<i>Renteomslagpercentage</i>	De rekenrente waarmee de betaalde rente wordt verdeeld over de bestaande investeringen in vaste activa.
<i>Renterisico</i>	Het risico dat voortvloeit uit de mogelijkheid dat in de toekomst de rentelasten van het vreemd vermogen hoger respectievelijk dat de renteopbrengsten van activa lager zullen zijn dan een bestuurlijk wenselijk geacht niveau, c.q. het in de meerjarenraming en begroting geraamde niveau.
<i>Renterisiconorm</i>	Een bedrag ter grootte van een percentage van het totaal van de vaste schuld van het openbare lichaam bij aanvang van het jaar.
<i>Rentetypische looptijd</i>	De looptijd tussen twee momenten waarop een tussentijdse aanpassing van de contractuele rente plaatsvindt.
<i>Rentevisie</i>	Toekomstverwachting over de ontwikkeling van de rente op basis waarvan een financierings- en uitzettingenbeleid wordt gevoerd.
<i>Richtlijn</i>	Een bindend voorschrift c.q. aanwijzing van een te volgen handelswijze.
<i>Roll-over lening</i>	Een financieringsvorm op middellange termijn met een variabele rente die gekoppeld is aan de <i>geldmarkt</i> rente. De rente heeft een looptijd van 1, 2, 3, 6 of 12 maanden.

<i>Saldo rentecompensatie circuit</i>	De debet- en credit saldi van meerdere rekeningen van een organisatie bij eenzelfde financiële instellingen worden samengevoegd tot één gecombineerd saldo; en over dit gecombineerde saldo berekent de bank de te betalen of ontvangen rente.
<i>Treasurybeleid</i>	Bestaat uit de uitgangspunten, doelstellingen, richtlijnen en limieten, de organisatorische en administratieve kaders, de informatievoorziening en de administratieve organisatie ter uitvoering van de treasuryfunctie.
<i>Treasuryfunctie</i>	Omvat alle activiteiten die zich richten op het besturen en beheren van de financiële stromen en voorraad financiën van een organisatie, alsmede de daaruit voortvloeiende risico's.
<i>Uitzetting</i>	Belegging in een vastrentende waarde.
<i>Valutarisico</i>	Het risico dat voortvloeit uit de mogelijkheid dat op een bepaald moment de waarde van de vreemde valutastromen, uitgedrukt in eigen valuta, afwijkt van hetgeen verwacht werd op het beslissingsmoment.
<i>Vaste schuld</i>	Schuldtitels met een looptijd van minimaal één jaar en één dag.
<i>Vastrentende waarde</i>	Vermogenstitels met een vaste renteopbrengst.
<i>Vlottende schuld</i>	Schuldtitels met een looptijd van maximaal één jaar.